

Baroko

Veronika Synková, Adéla Zahradníčková

Datování

- > Po renesanci
- > Poslední univerzální jednotný styl celé vzdělané Evropy
- > Rané – v Itálii v 16. stol., zbylé oblasti Evropy v 17. stol.
- > Vrcholné – konec 17. až závěr 1. poloviny 18. stol.
- > Pozdní – 40.-90. léta 18. stol.

Základní informace

- > Kolébkou je Itálie
- > Znovunastolení křesťanského mravního zákona (renesanční anarchie)
- > Barokní rozpornost (dualismus)
- > Souviselo těsně s protireformačním katolictvím
- > Baroque – podivný, nepravidelný, absurdní, groteskní – z francouzštiny

- > Opak renesanční touhy po uzavřené formě, harmonických proporcích, klidu a jednotě
- > Rozbívá ucelenou renesanční formu
- > Vnáší do výtvarného díla nezvyklý pohyb a napětí
- > Staví se proti nadvládě racionálna a rozumu
- > Odvrací se od přírody a vnějšího světa

- > Zaměřuje se na srdce a cit člověka víc než na intelekt
- > Zdůrazňuje duchovnost a mysticismus, dále pak iracionalismus, disharmonii, nadpřirozenost, nadsázku

Architektura

- > Nejvýznamnější umění tohoto období
- > Rozvíjí prostor do hloubky, důraz na šikmé a zakřivené linie a pokroucené plochy
- > Nápadné skruty (závitnice, voluty), dynamické a kypivé tvary
- > Bohatá fresková výzdoba
- > Hra světla a stínu a barevných kontrastů

Nejznámější architekti

Andrea Spezza - Valdštejnský palác

Francesco Caratti - Černínský palác

Carlo Lurago - Klementinum

Fischer a Hildebrandt - Vranov nad Dyjí, Kašna Parnas na Zelném trhu

photo by © Adam Świerzewski

Alliprandi-Šternsberský palác v Praze, Kostel v Kuksu

Kryštof Dientzenhofer

- Tvůrce dynamického baroka
- Kaple Zjevení Páně ve Smiřicích
- Kostel svatého Mikuláše na Malé Straně
- Kostel svaté Markéty v břevnovském klášteře

Jan Blažej Santini-Aichel

Kláster Platsy

Kladruby – klášterní kostel

Kostel svatého Václava ve Zvoli

Další památky

- Matyášova brána na Pražském hradě
- Loreta
- Buchlovice
- Dobříš
- Střílky
- Olomouc – kašny, klášter Hradisko, sv. Kopeček

Selské baroko

Rokoko

- > Pozdní baroko (1740-1770)
- > Rocaille – rokaj – francouzské označení pro asymetrický dekorativní motiv ve tvaru mušle
- > Přebujelá štuková výzdoba
- > Zjemňující architektonické principy
- > Vzrostl zájem o vnitřní výzdobu, kouzlo smyslnosti a lehké zdobnosti

Sochařství

- > Sochařství církevní i světské
- > Socha chápána jako alegorie duchovního života člověka
- > Patetické, vzrušené gesto, divadelní postoj
- > Mučednický výraz nebo soustředěné náboženské zadumání

- > Kult sv. Jana Nepomuckého
- > Mariánský kult – mariánské sloupy

Ferdinand Maxmilián Brokoff

Sochy na Karlově mostu – sousoší
svaté Barbory , svatou Markétou,
svatou Alžbětou, socha svatého
Vojtěcha...

Malířství

- > Technika fresky – nástěnné malby, technika závěsného obrazu
- > Církevní obrazy – náboženské alegorie, historická témata, život světců
- > Světské obrazy – krajina, zátiší, náboženské výjevy ze života
- > Šerosvit – vytváří prostor a objemy kontrastem světla a stínů a jejich přechody

Karel Škréta

- Rodinný portrét brusiče drahokamů Miserioniho
- Svatý Martin se dělí o plášť se žebrákem

Petr Brandl

- Oltářní obrazy – Sv. Jáchym a Anna (kostel Panny Marie Vítězné, Praha)
- Zvěstování
- Křest Kristův
- Simeon s Ježíškem

Václav Vavřinec Reiner

- Krajina s dobyt看em
- Spojení s architektem Kiliánem Ignácem Dienzenhoferem – nástropní fresky kostelů v Praze i na venkově

Baroko v hudbě

- > Církevní díla – díla dojmavá, vyvolávající bázeň a pokoru
- > Harmonicko-melodické hudební myšlení
- > Nově vznikající nástroje klávesové – klavichord, cembalo
- > Vzniká opera, árie, oratoria

Johann Sebastian Bach

- Braniborské koncerty
  - Dobře temperovaný klavír
  - Mše h moll
  - Air
- ◎ <https://www.youtube.com/watch?v=GMkmQlfOJDk>

Antonio Vivaldi

- Čtvero ročních dob
- <https://www.youtube.com/watch?v=GRxofEmo3HA>

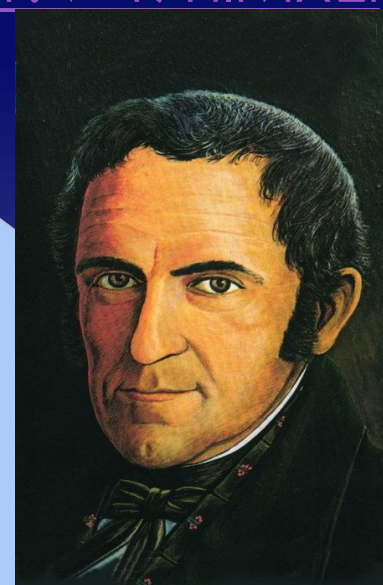
Georg Friedrich Händel

- *Oratoria: Mesías, Saul...*

Adam Michna z Otradovic

- Česká mariánská muzika
- <https://www.youtube.com/watch?v=urTSuTCpN9w> – Chtíc aby spal
- Loutna česká
- <https://www.youtube.com/watch?v=f9nIMXEiaZ8>
- Svatoroční muzika

> Pavel Vejvanovský

- Instrumentální hudba
- Kroměřížská kapela olomouckého biskupa

> František Václav Míča

- Kapela hraběte Questenberka v Jaroměřicích
- První česká opera O původu Jaroměřic

- > František a Jiří Antonín Bendové
- > Jan Václav Stamic
- > Josef Mysliveček

Bohuslav Matěj Černohorský

- Regina Coeli
- <https://www.youtube.com/watch?v=tnjWKPJZCJg>

Děkujeme za pozornost!

Zdroje

- [Vybrané kapitoly dějin kultury, A. Odehnalová, 1997](#)
- http://www.artmuseum.cz/smery_list.php?smer
- http://fast10.vsb.cz/depts/226/uvod/bar.htm_id=58
- <https://www.youtube.com/watch?v=tnjWKPJZCJg>
  - <https://www.youtube.com/watch?v=f9nIMXEiaZ8>
- <https://www.youtube.com/watch?v=urTSuTCpN9w>
- <https://www.youtube.com/watch?v=GRxofEmo3HA>
- <http://www.archslohy.estranky.cz/clanky/baroko.html>
- <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10353942895-olomoucke-baroko/>
- <https://dejiny.ceskatelevize.cz/208552116230067/>